Scouts als burgerslachtoffer

Anton Greven



Antonius Stephanus (Anton) Greven werd geboren op 20 februari 1926 in Rotterdam. Hij was de zoon van Steven Greven (1886) en Catharina Hermina van Haarlem (1892). Zijn ouders trouwden in 1913 in Loenen. Hij had vier broers en vier zussen en kwam uit een katholiek gezin.

Anton Greven was actief bij Scouting in Rotterdam. Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 werd hij jeugdleider bij het St. Franciscus Liefdewerk. Deze katholieke organisatie werd door de bezetter niet verboden. Zijn zus Riet stelde dit voor zodat Anton '*ook iets voor de samenleving zou doen'*. Hier leerde hij twee andere jeugdleiders, Sjaak van Asperen en Adri Nievelsteijn, kennen. Ook Sjaak en Adri waren, voor het verbod op Scouting, padvinder. Anton ging naar de mulo op de J. Daniëlstraat in Rotterdam en na zijn eindexamen ging hij naar de HBS, het St. Franciscuscollege. Hij deed ook hier eindexamen. Omdat hij niet direct werk had, werd hij door de bezetter tewerkgesteld en moest onder andere dummy vliegvelden aanleggen. Later moest hij voor de Arbeidsdienst aan de slag. Uiteindelijk werd hij bij een herkeuring afgekeurd en vond werk in Rotterdam.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog woonde hij op Rozegaarde 8. Het gezin Greven werd gewaarschuwd door het verzet dat er een razzia plaats zou vinden op 11 november 1944. De razzia van Rotterdam was de grootste razzia die de Duitse bezetter in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft gehouden. Bij deze razzia zijn ongeveer 52.000 van de 70.000 mannen tussen 17 en 40 jaar uit Rotterdam en Schiedam weggevoerd.

Anton Greven en zijn broer doken niet onder in huis, maar probeerden te ontsnappen. Ze werden op hun vlucht staande gehouden en in het Feijenoordstadion ondergebracht. Zijn broer sloot zich daar aan bij een groep oudere jongens. Anton kwam in het stadion zijn vrienden Sjaak en Adrie tegen en ze bleven met z'n drieën bij elkaar. De gevangenen gingen per schip via Amsterdam naar Kampen. Daar werden ze in de Van Heutzkazerne gevangen gezet. Van daar gingen ze via Zwolle met de trein naar Münster in Duitsland. Ze kwamen terecht in een platgebombardeerde stad en moesten helpen het station te repareren. Ze maakten er nog drie bombardementen mee en hielden zich daarbij schuil in een bunker onder het station. Na het derde bombardement is een groep arbeiders gevlucht en de drie vrienden sloten zich daarbij aan. Op een gegeven moment besloten ze de groep te verlaten omdat het risico dat ze opgepakt werden te groot werd. Ze begonnen aan een gevaarlijke tocht per trein en te voet naar huis. Onderweg werden ze bijna opgepakt maar ze wisten uiteindelijk Haaksbergen te bereiken. Daar woonde een tante die hen hielp. Op 30 november 1944 kwamen ze weer aan in Rotterdam. Ze waren in totaal 20 dagen weggeweest. Na thuiskomst maakten ze in Rotterdam de Hongerwinter mee.

Tijdens de Duitse luchtlandingen in mei 1940 was Anton nog onder de indruk van het Duitse optreden, na het lezen van een boek geschreven door Lord Marley, het bombardement van Rotterdam, en na de razzia en de reis naar Duitsland, was dat enthousiasme wel over.

Na de oorlog werd hij directeur van de Mavo in Ootmarsum. Hij trouwde met Geertruda Johanna (Truus) Stapels (1984). Ze kregen vier kinderen. In 1989 werd hij Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij overleed 4 mei 2018 in Ootmarsum, Dinkelland. Adri Nievelsteijn trouwde met zijn zus Riet.

Meer informatie

Beeldbank
Antonius Stephanus (Anton) Greven (Rotterdam, 20 februari 1926 - Dinkelland, 4 mei 2018) - Netwerk Oorlogsbronnen
Reis van de Razzia - Getuigenverhalen
Interview met Anton Greven, Reis van de razzia - Getuigenverhalen
Razzia van Rotterdam - Wikipedia
Stadsarchief Rotterdam | De razzia
Bidprentje Antonius Stephanus Greven (★ 26 februari 1926, † 4 mei 2018)
NRC Handelsblad » 28 apr 1989 - Art. 153 | Delpher
Huwelijk Steven Greven & Steven Greven & Maria Klomp & Catharina Hermina van Haarlem & Antonius Ignatius van Haarlem & Johanna van Bijleveld op 29 augustus 1913 te Loenen, provincie Utrecht » Open Archieven
Stadsarchief Rotterdam | Minibiografisch woordenboek van razzia slachtoffers

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.